

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY KWILCZ ZA 2023 ROK

Kwilcz, kwiecień 2024 r.

1. Wprowadzenie

Przedmiotowy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Kwilcz za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.

Podstawę prawną do opracowania analizy stanowi art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399). Zakres przedmiotowej analizy został określony w art. 9tb powyższej ustawy i obejmuje:

- możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- liczbę mieszkańców;
- liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Do przygotowania niniejszej analizy wykorzystano dostępne materiały związane z prowadzeniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, a także sprawozdania składane przez przedsiębiorców wpisanych do rejestru działalności regulowanej.

Analiza ma dostarczyć niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego, pod względem technicznym i organizacyjnym, systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Kwilcz.

2. Charakterystyka systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Kwilcz w roku 2023

System gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Kwilcz opiera się na przepisach ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy o odpadach i następujących uchwałach:

- uchwała nr XVII/128/2020 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 kwietnia 2020 r. w sprawie przyjęcia „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kwilcz”, uchwała nr

XXVII/227/2021 Rady Gminy Kwilcz z dnia 25 maja 2021 r. w sprawie zmiany "Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kwilcz" określonego uchwałą nr XVII/128/2020 z dnia 27 kwietnia 2020 r. w sprawie przyjęcia „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kwilcz”, oraz uchwałą nr XLIII/348/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie zmiany "Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kwilcz" określonego uchwałą nr XVII/128/2020 z dnia 27 kwietnia 2020 r. w sprawie przyjęcia „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kwilcz”

- uchwałą nr XLVIII/390/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 12 maja 2023 r. w sprawie wyboru metody ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty,
- uchwałą nr XXXII/265/2021 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących biodegradowalnymi odpadami komunalnymi w kompostowniku przydomowym,
- uchwałą nr XVII/132/2020 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 kwietnia 2020 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- uchwałą nr XVII/133/2020 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 kwietnia 2020 r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałej oraz uchwałą nr XXI/165/2020 Rady Gminy Kwilcz z dnia 20 października 2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr XVII/133/2020 z dnia 27 kwietnia 2020 r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych,
- uchwałą nr XVII/134/2020 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 kwietnia 2020 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz określenia trybu i sposobu zgłaszania przez właścicieli przypadku niewłaściwego świadczenia tych usług oraz uchwałą nr XXVII/228/2021 Rady Gminy Kwilcz z dnia 25 maja 2021 r. w sprawie zmiany uchwały nr XVII/134/2020 z dnia 27 kwietnia 2020 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz określenia trybu i sposobu zgłaszania przez właścicieli przypadku niewłaściwego świadczenia tych usług.
- uchwałą nr LIV/433/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Kwilcz.

W 2023 r. Gmina Kwilcz obejmowała systemem gospodarowania odpadami komunalnymi nieruchomości zamieszkałe. Odbiór odpadów komunalnych odbywał się zgodnie z ustalonym harmonogramem oraz na zasadach określonych w regulaminie utrzymania czystości i porządku w Gminie Kwilcz. Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i

porządku poprzez zbieranie w sposób selektywny powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie. Właściciele nieruchomości byli zobowiązani do wysegregowania poszczególnych rodzajów odpadów, umieszczenie ich w odpowiednich workach foliowych oraz zadysponowanie ich do odbioru przez podmiot odbierający odpady. Bezpośrednio z nieruchomości odbierane były następujące rodzaje odpadów:

- papier – worek niebieski,
- metal, tworzywa sztuczne i opakowania wielomateriałowe – worek żółty,
- szkło – worek zielony,
- bioodpady – worek brązowy.

Odpady takie jak przeterminowane leki, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady niebezpieczne, zużyte baterie i akumulatory, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe czy odpady tekstyliów i odzieży należało odrębnie wysegregować i dostarczyć samodzielnie do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych zlokalizowanego przy ulicy 1 Maja 1B w Kwilczu.

Odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w 2023 roku realizowany był przez Zakład Obsługi Mienia Samorządowego Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Gumnej 16, 64-420 Kwilcz.

Właściciele nieruchomości objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi przez Gminę Kwilcz zobowiązani są ponosić na rzecz Gminy opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W analizowanym roku od 01.01.2023 r. obowiązywała stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zgodnie z Uchwałą nr XXXII/264/2021 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty. Stawka ta wynosiła: 23,00 zł miesięcznie za jedną osobę dla nieruchomości zamieszkałej w przypadku zbierania i odbierania odpadów w sposób selektywny. W przypadku, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny – obowiązywała stawka opłaty podwyższonej w wysokości 69,00 zł. Natomiast od 01.07.2023 r. zaczęła obowiązywać stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zgodnie z Uchwałą nr XLVIII/390/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 12 maja 2023 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty. Stawka ta wynosi: 29,00 zł miesięcznie za jedną osobę dla nieruchomości zamieszkałej w przypadku zbierania i odbierania odpadów w sposób selektywny. W przypadku, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny – obowiązywała stawka opłaty podwyższonej w wysokości 87,00 zł.

Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Kwilcz nadal nie zostali objęci właściciele nieruchomości niezamieszkałych. Właściciele tych nieruchomości usuwali zebrane odpady oraz nieczystości ciekłe w sposób określony przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i przepisami odrębnymi. We własnym zakresie podpisywali umowy indywidualne, z jednym z przedsiębiorców wpisanym do Rejestru działalności regulowanej prowadzonym przez Wójta Gminy Kwilcz.

3. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania

pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Zgodnie z art. 9e ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Podmiot odbierający odpady komunalne na podstawie umowy z właścicielem nieruchomości jest obowiązany do przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości:

- selektywnie zebranych odpadów komunalnych bezpośrednio lub za pośrednictwem innego zbierającego odpady do instalacji odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, o której mowa w art. 17 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;

- niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji komunalnej.

Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych związane są z ich zagospodarowaniem w poszczególnych instalacjach do odzysku (głównie instalacje mechaniczno-biologiczne przetwarzania odpadów komunalnych) lub unieszkodliwienia (głównie składowanie odpadów na składowiskach).

Z otrzymanych sprawozdań przedkładanych przez podmioty działające w tym zakresie odebrane zmieszane odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zostały przekazane do przetworzenia do Zakładu Utylizacji Odpadów Clean City Sp. z o.o., Instalacja mechaniczno - biologicznego przetwarzania, Mnichy 100, 64-421 Międzychód. Natomiast bioodpady były przekazane do Kompostowni Zuo Clean City Sp. z o.o., Mnichy 100, 64-421 Międzychód.

4. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Potrzeby inwestycyjne w dalszym ciągu wymagają rozbudowy punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, na którym mieszkańcy będą mogli nieodpłatnie oddać segregowane odpady komunalne poza harmonogramem oraz których nie można umieszczać w pojemnikach na odpady komunalne (zużyty sprzęt elektroniczny i elektryczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone, odpady budowlane i rozbiórkowe).

W związku z tym, że gmina Kwilcz przejęła obowiązek wyposażania nieruchomości w worki do segregacji - potrzeby inwestycyjne są związane z ich zakupem.

5. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Koszty poniesione w 2023 r.. w związku z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Wpływy	1.686.008,07 zł
Wydatki	1.825.511,28 zł
Deficyt budżetowy	- 139.503,21 zł

6. Liczba mieszkańców

Liczba mieszkańców według stanu na dzień 31.12.2023 r. wynosiła 6370 osób (w tym 6163 stale zamieszkałych oraz 207 czasowo zamieszkałych). System objęto 5547 osób, natomiast liczba deklaracji wynosiła 1457. Różnica pomiędzy liczbą osób zameldowanych, a liczbą osób objętych systemem wynika m. in. z tego, iż część osób zameldowanych mieszka poza gminą Kwilcz (uczniowie, studenci, osoby pracujące w delegacji, osoby pracujące za granicą), natomiast w deklaracji podają się liczbę osób faktycznie zamieszkujących nieruchomość.

7. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6–12

W analizowanym okresie na terenie Gminy Kwilcz nie odnotowano konieczności wydania przez Wójta Gminy decyzji administracyjnej, o której mowa w art. 6 ust. 7 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy zgodnie z art. 6 ust. 1 powyższej ustawy.

8. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy

Ze złożonych sprawozdań za 2023 wynika, że z terenu Gminy Kwilcz odebrano łącznie 1945,72 Mg odpadów komunalnych. W masie tej zawarte są wszystkie odpady uwzględnione przez przedsiębiorców w sprawozdaniach, tj. odpady z grupy 15 i 20 (grupy odpadów określa Katalog odpadów).

Ilość oraz rodzaj odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Kod odpadu	Rodzaj odpadów	Ilość odebranych odpadów [t]
1	15 01 04	Opakowania z metali	7,06
2	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	29,16
3	17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	0,14
4	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	16,26
5	20 01 01	Papier i tektura	35,28
6	20 01 02	Szkło	90,44
7	20 01 39	Tworzywa sztuczne	160,18
8	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	135,36
9	20 02 03	Inne odpady nie ulegające biodegradacji	32,12
10	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1479,44
11	20 03 07	Odpady wielogabarytowe	3,64
12	20 03 99	Odpady komunalne – niewymienione w innych grupach	9,26

Ilość oraz rodzaj odpadów komunalnych zebranych przez działający w Gminie Kwilcz Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Kod odpadu	Rodzaj odpadów	Ilość odebranych odpadów [t]
1	16 01 03	Opony	12,28
2	20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	1,7
3	20 01 36		
4	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	57,94

9. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Ilość niesegregowanych odpadów komunalnych, bioodpadów oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Kwilcz przeznaczonych do składowania w 2023 roku wyniosła:

- a) zmieszane odpady komunalne o kodzie 20 03 01: 1479,44 Mg, a cała masa odpadów została zagospodarowana w procesie R 12¹,
- b) odpady ulegające biodegradacji o kodzie 20 02 01: 127,22 Mg, a cała masa odpadów została zagospodarowana w procesie R3,
- c) pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych: 46,3392 Mg.

10. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Zgodnie z wymogami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy są obowiązane:

- osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 35 % wagowo za rok 2023,
- nie przekraczać poziomu składowania w wysokości 30% wagowo - za każdy rok w latach 2025-2029,
- ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do dnia 16 lipca 2020 r. - do nie więcej niż 35 % wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

¹ Zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.).

Osiągnięte przez Gminę Kwilcz w 2023 roku poziomy odzysku przedstawiają się następująco:

- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych wynosi 20,62 % ($\geq 25\%$ wagowo),
- poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych:

- za 2023 rok 1,17 % ($\leq 30\%$ wagowo),

- za 2022 rok 8,13 % ($\leq 30\%$ wagowo),

- za 2021 rok 1,64 % ($\leq 30\%$ wagowo),

- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wynosi 2,15 % ($\leq 35\%$ wagowo).

11. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy

W 2023 r. Gmina Kwilcz nie przekazała odpadów komunalnych do termicznego przekształcania.

12. Podsumowanie

Niniejsza analiza została opracowana w celu uzyskania niezbędnych informacji dotyczących możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów oraz pozostałości z sortowania, a także określenia niezbędnych potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami. Ma również dostarczyć informacje odnośnie liczby mieszkańców oraz liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na korzystanie z usług wywozu i zagospodarowania wytworzonych odpadów. W analizie zawarto także dane odnośnie ilości odebranych odpadów zmieszanych, bioodpadów, a także odpadów powstających z przetwarzania odpadów komunalnych. Właściciele nieruchomości ponoszą opłatę za gospodarowanie odpadami na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami. Opłata została odpowiednio skalkulowana, aby mieszkańcy ponosili rzeczywiste koszty wywozu i zagospodarowania odpadów. Na podstawie opracowanych danych można stwierdzić, iż system gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie Kwilcz funkcjonuje prawidłowo, ale pomimo dobrych wyników należy dążyć do jego udoskonalenia, aby możliwe było osiągnięcie w przyszłości celów określonych przez akty normatywne różnego szczebla.